ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын даргын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2025/031/НА-СТА-ТЕЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2025 он	Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын орлогч: Я.Самбууням Утас: 261885 Цахим хаяг: sambuunyamya@audit.gov.mn Санхүү, нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Энхдалай Утас: 260512 Цахим хаяг: enkhdalaid@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Ц.Энхжаргал Утас: 261628 Цахим хаяг: enkhjargalts@audit.gov.mn Аудитор: Ж.Мөнхбилгүүн Утас: 261628 Цахим хаяг: munkhbilguunj@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ АУДИТОР
15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

ХҮНИЙ ЭРХИЙН ҮНДЭСНИЙ
КОМИССЫН ДАРГА Д.СҮНЖИД ТАНАА

2025.04.25 № 1606

танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.5-д заасны дагуу Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу хараат бусаар гүйцэтгэж, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар олон жилийн насжилттай авлагыг шийдвэрлэх арга хэмжээ аваагүй, анхан шатны бүрдэл дутуу баримтаар ажил гүйлгээг бүртгэсэн, төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан зэрэг нийт 172.7 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь бидний тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаараа буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8, 41 дүгээр зүйлийн 41.2, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1, 14 дүгээр зүйлийн 14.5 дахь заалтуудтай нийцээгүй, санхүүгийн тайлангийн иж бүрэн байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Хүний эрхийн Үндэсний Комисс нь тайлант онд Олон улсын байгууллагуудаас 250.9 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт авч 10 төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

Z:\Yawsan_Bichig\2025\0425 SNAG-25.Docx

1525040531

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн хавсралтаар баталсан төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн хэрэгжүүлэх, хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгасан арга хэмжээг хэрэгжүүлж, Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 23 дахь илтгэлийг Улсын Их Хурлаар хэлэлцүүлж, Хүний эрх, эрх чөлөө зөрчигдсөн асуудлаарх 1223 гомдлыг шийдвэрлэж, 30 шаардлага, 56 зөвлөмжийг холбогдох байгууллага албан тушаалтанд хүргүүлж, хүний эрхийн боловсролыг дэмжих чиг үүргийн хүрээнд 458 удаагийн 828 цагийн сургалтыг зохион байгуулж 23,896 оролцогчийг хамруулсан байна.

Бусад асуудал

Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын даргын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд стратегийн 6 зорилго, 21 зорилтын хүрээнд 96 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 90.0 хувьтай гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

Д.ЗАГДЖАВ

Z:\Yawsan_Bichig\2025\0425 SNAG-25.Docx

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**321,011.9**	**246,859.8**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**116,254.2**	**72,450.6**
31200	**Банканд байгаа бэлэн мөнгө**	**116,254.2**	**72,450.6**
31210	**Төгрөг**	**116,254.2**	**72,450.6**
31211	Төрийн сангийн харилцах	116,254.2	72,450.6
33	**АВЛАГА**	**107,614.1**	**80,320.7**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,950.8	80,320.7
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	20,181.3	-
33500	**Бусад авлага**	**85,482.0**	**-**
33510	Байгууллагаас авах авлага	85,482.0	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**97,143.6**	**94,088.5**
35100	**Түүхий эд материал**	**3,724.9**	**3,724.9**
35110	Тусгай зориулалттай материал	3,724.9	3,724.9
35400	**Хангамжийн материал**	**93,418.7**	**90,363.6**
35410	Бичиг хэргийн материал	5,473.7	10,579.4
35420	Аж ахуйн материал	1,091.0	1,448.9
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	11,660.0	15,011.5
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	560.1
35470	Бусад хангамжийн материал	75,194.0	62,763.7
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,027,362.6**	**3,387,804.4**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**2,027,362.6**	**3,387,804.4**
39200	**Биет хөрөнгө**	**535,606.8**	**576,048.7**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	15,512.4	15,512.4
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(775.6)	(775.6)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	-	140,195.0
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(8,178.0)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	469,044.4	469,044.4
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(101,893.4)	(179,211.1)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	226,718.9	226,718.9
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(94,741.4)	(114,998.8)
39217	Ном	21,741.4	27,741.4
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**1,491,755.8**	**2,811,755.8**
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	**1,491,755.8**	**2,811,755.8**
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**2,348,374.4**	**3,634,664.2**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**1,500.2**	**30,002.3**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**1,500.2**	**30,002.3**
41300	**Өглөг**	**1,500.2**	**30,002.3**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	13,002.3
41360	**Бусад өглөг**	**1,500.2**	**17,000.0**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,050.0	17,000.0
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	450.2	-
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,346,874.2**	**3,604,661.9**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**2,346,874.2**	**3,604,661.9**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	108,348.0	108,348.0
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	108,348.0	108,348.0
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**2,229,626.1**	**3,487,413.8**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	604,652.8	2,234,571.8
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,624,973.3	1,252,842.0
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	8,900.2	8,900.2
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**2,348,374.4**	**3,634,664.2**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**6,884,308.1**	**7,272,987.3**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,625,911.0**	**1,470,591.4**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**1,612,857.4**	**1,470,591.4**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**1,514,857.4**	**1,460,195.0**
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,514,857.4	1,460,195.0
120009	Бусад орлого	98,000.0	10,396.4
122	**Тусламжийн орлого**	**13,053.7**	**-**
122002	Хандив тусламж /гадаад/	13,053.7	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**5,258,397.1**	**5,802,395.9**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**5,040,911.4**	**5,571,682.0**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	5,040,911.4	5,571,682.0
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**217,485.7**	**230,713.9**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	217,485.7	230,713.9
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**5,259,334.9**	**6,020,145.4**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**5,259,334.9**	**6,020,145.4**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**5,118,821.4**	**5,927,941.8**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**2,906,805.5**	**3,705,299.5**
210101	Үндсэн цалин	1,575,595.8	2,179,961.5
210102	Нэмэгдэл	661,399.0	858,690.5
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	277,215.0	351,120.0
210104	Урамшуулал	285,060.4	253,503.2
210105	Гэрээт ажлын хөлс	107,535.3	62,024.3
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**359,621.4**	**475,071.9**
210201	Тэтгэврийн даатгал	248,207.2	321,591.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	29,069.4	35,565.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	23,147.0	33,430.6
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,193.5	16,262.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	54,004.4	68,222.1
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**159,909.3**	**173,833.2**
210304	Байрны түрээс	159,909.3	173,833.2
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**417,203.9**	**390,323.7**
210401	Бичиг хэрэг	49,193.6	23,641.3
210402	Тээвэр, шатахуун	155,309.8	199,605.5
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	37,089.5	51,148.5
210404	Ном, хэвлэл	63,578.5	101,588.9
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	112,032.6	14,339.5
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**39,156.1**	**23,067.6**
210604	Урсгал засвар	39,156.1	23,067.6
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**397,852.1**	**334,107.6**
210701	Гадаад албан томилолт	147,882.1	143,502.1
210702	Дотоод албан томилолт	249,970.0	190,605.5
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**322,665.7**	**334,529.6**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	303,562.1	270,470.4
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	13,716.0	57,885.5
210807	Газрын төлбөр	5,387.6	6,173.7
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**515,607.4**	**491,708.6**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	64,696.1	106,235.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	371,749.5	279,719.7
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	79,161.8	105,753.1

213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**140,513.5**	**92,203.6**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**27,600.0**	**30,122.9**
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	27,600.0	30,122.9
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**69,334.5**	**61,951.0**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	69,334.5	61,951.0
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**43,578.9**	**129.7**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	43,578.9	129.7
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**1,624,973.3**	**1,252,842.0**
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**1,624,973.3**	**1,252,842.0**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**5,452,328.7**	**5,832,973.7**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**98,000.0**	**10,396.4**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**98,000.0**	**10,396.4**
120009	Бусад орлого	98,000.0	10,396.4
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**5,354,328.7**	**5,822,577.3**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**5,040,911.4**	**5,571,682.0**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	5,040,911.4	5,571,682.0
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**313,417.3**	**250,895.3**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	313,417.3	250,895.3
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**5,379,128.7**	**5,870,777.3**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**5,379,128.7**	**5,870,777.3**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**5,218,433.9**	**5,778,373.6**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**2,907,122.6**	**3,695,964.7**
210101	Үндсэн цалин	1,577,388.5	2,159,221.6
210102	Нэмэгдэл	661,399.0	888,628.6
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	276,146.2	350,921.1
210104	Урамшуулал	284,653.6	248,790.1
210105	Гэрээт ажлын хөлс	107,535.3	48,403.2
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**361,958.4**	**461,995.6**
210201	Тэтгэврийн даатгал	249,763.9	311,868.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	29,257.8	35,738.8
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	23,300.6	28,768.6
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,193.5	16,897.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	54,442.6	68,722.0
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**149,809.3**	**173,833.2**
210304	Байрны түрээс	149,809.3	173,833.2
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**337,500.4**	**392,310.9**
210401	Бичиг хэрэг	32,005.7	26,369.9
210402	Тээвэр, шатахуун	155,309.8	200,165.6
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	37,089.5	51,148.5
210404	Ном, хэвлэл	92,629.3	98,970.5
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	20,466.1	15,656.3
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**318,165.2**	**24,183.0**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	242,873.6	-
210602	Тавилга	20,800.0	-
210604	Урсгал засвар	54,491.6	24,183.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**397,852.1**	**334,107.6**
210701	Гадаад албан томилолт	145,643.6	142,738.7
210702	Дотоод албан томилолт	252,208.5	191,368.9
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**344,549.3**	**316,901.9**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	325,445.7	251,233.6
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	13,716.0	59,494.6
210807	Газрын төлбөр	5,387.6	6,173.7
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**401,476.6**	**379,076.8**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,896.1	91,831.6
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	356,580.5	287,245.2
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**160,694.8**	**92,403.6**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**27,600.0**	**30,122.9**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	-

213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	27,600.0	30,122.9
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**69,334.5**	**62,151.0**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	69,334.5	62,151.0
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**63,760.3**	**129.7**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	43,578.9	129.7
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,181.3	-
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**73,200.0**	**(37,803.6)**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**-**	**6,000.0**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**6,000.0**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**-**	**6,000.0**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	6,000.0
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-**	**(6,000.0)**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**73,200.0**	**(43,803.6)**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	43,054.2	116,254.2
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	116,254.2	72,450.6

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**108,348.0**	**8,900.2**	**604,652.8**	**721,900.9**
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	108,348.0	8,900.2	604,652.8	721,900.9
9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,624,973.3	1,624,973.3
10	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**108,348.0**	**8,900.2**	**2,229,626.1**	**2,346,874.2**
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	4,945.8	4,945.8
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	108,348.0	8,900.2	2,234,571.8	2,351,820.0
17	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,252,842.0	1,252,842.0
19	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**108,348.0**	**8,900.2**	**3,487,413.8**	**3,604,661.9**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**5,571,682,000.00**	**5,571,552,253.22**	**129,746.78**	**100.0**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**5,571,682,000.00**	**5,571,552,253.22**	**129,746.78**	**100.0**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**5,498,808,100.00**	**5,498,678,393.22**	**129,706.78**	**100.0**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**3,681,582,200.00**	**3,681,582,200.00**	**0.00**	**100.0**
210101	Үндсэн цалин	2,081,062,100.00	2,159,221,609.73	(78,159,509.73)	103.8
210102	Нэмэгдэл	1,028,699,500.00	888,628,607.08	140,070,892.92	86.4
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	372,780,000.00	350,921,132.31	21,858,867.69	94.1
210104	Урамшуулал	199,040,600.00	234,407,638.63	(35,367,038.63)	117.8
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0	48,403,212.25	(48,403,212.25)	-
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**460,197,800.00**	**460,197,800.00**	**0.00**	**100.0**
210201	Тэтгэврийн даатгал	312,934,600.00	310,070,788.22	2,863,811.78	99.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	36,815,800.00	35,738,781.50	1,077,018.50	97.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	18,407,900.00	28,768,625.76	(10,360,725.76)	156.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	18,407,900.00	16,897,558.47	1,510,341.53	91.8
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	73,631,600.00	68,722,046.05	4,909,553.95	93.3
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**173,833,200.00**	**173,833,200.00**	**0.00**	**100.0**
210304	Байрны түрээс	173,833,200.00	173,833,200.00	0.00	100.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**366,531,000.00**	**366,529,340.00**	**1,660.00**	**100.0**
210401	Бичиг хэрэг	26,369,900.00	26,369,900.00	0.00	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	200,165,600.00	200,165,600.00	0.00	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	51,148,500.00	51,148,500.00	0.00	100.0
210404	Ном, хэвлэл	73,189,000.00	73,189,000.00	0.00	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	15,658,000.00	15,656,340.00	1,660.00	100.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**24,183,100.00**	**24,183,040.00**	**60.00**	**100.0**
210604	Урсгал засвар	24,183,100.00	24,183,040.00	60.00	100.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**327,810,500.00**	**327,809,488.24**	**1,011.76**	**100.0**
210701	Гадаад албан томилолт	136,440,600.00	136,440,577.60	22.40	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	191,369,900.00	191,368,910.64	989.36	100.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**151,239,000.00**	**151,229,365.00**	**9,635.00**	**100.0**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	85,561,400.00	85,561,049.00	351.00	100.0

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	59,503,800.00	59,494,579.00	9,221.00	100.0
210807	Газрын төлбөр	6,173,800.00	6,173,737.00	63.00	100.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**313,431,300.00**	**313,313,959.98**	**117,340.02**	**100.0**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,031,600.00	57,031,600.00	0.00	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	256,399,700.00	256,282,359.98	117,340.02	100.0
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**72,873,900.00**	**72,873,860.00**	**40.00**	**100.0**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**30,122,900.00**	**30,122,860.00**	**40.00**	**100.0**
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	30,122,900.00	30,122,860.00	40.00	100.0
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**42,751,000.00**	**42,751,000.00**	**0.00**	**100.0**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	42,751,000.00	42,751,000.00	0.00	100.0
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**5,571,682,000.00**	**5,571,552,253.22**	**129,746.78**	**100.0**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**5,571,682,000.00**	**5,571,552,253.22**	**129,746.78**	**100.0**
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	5,571,682,000.00	5,571,552,253.22	129,746.78	100.0
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**82**	**75**	**7**	**91.5**
650003	Ажлын албаны албан хаагч (АА)	68	59	9	86.8
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	7	9	(2)	128.6
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7	7	0	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**-**	**250,895,250.16**
21	**УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**-**	**250,895,250.16**
210	**Бараа, үйлчилгээний зардал**	**-**	**250,895,250.16**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**-**	**14,382,500.00**
210104	Урамшуулал	-	14,382,500.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**-**	**1,797,812.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	-	1,797,812.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**-**	**31,781,540.80**
210404	Ном, хэвлэл	-	31,781,540.80
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**-**	**6,298,078.81**
210701	Гадаад албан томилолт	-	6,298,078.81
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	-	165,672,506.99
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	165,672,506.99
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	30,962,811.56
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	30,962,811.56
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**-**	**250,895,250.16**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**-**	**250,895,250.16**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	250,895,250.16

3. АУДИТААР ИЛЭРСЭН ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Аудитаар нийт 172.7 сая төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 3.3 сая төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 6.0 сая төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага, 163.4 сая төгрөгийн зөрчилд 3 зөвлөмж өгсөн.

/сая төгрөгөөр/

д/д	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс:					
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Тайлант хугацаанд элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 59 ширхэг 12.8 сая төгрөгийн үнийн дүн бүхий хөрөнгийг актлах, үнийг шинэчлэн тогтоолгох асуудлыг холбогдох эрх бүхий байгууллагад хандан шийдвэрлүүлээгүй байна.	1	12.8					1	12.8
2	Албан томилолтын зардлаас анхан шатны бүрдэл дутуу 40.3 сая төгрөгийн ажил гүйлгээг хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн байна.	1	40.3					1	40.3
3	Дижитал технологийн эрин үед тулгамдсан хүний эрхийн асуудлыг Австрали улс хэрхэн зохицуулж, даван туулж байгаа туршлагыг танин мэдэх, хүний эрхийг хамгаалах байгууллагуудын үйл ажиллагаатай танилцах зорилготой "Цахим эринд хүний эрхэд суурилсан хөгжлийг дэмжих" хөтөлбөрийн санхүүжилтээс зориулалт зөрчин нэр бүхий их сургуулийн төгсөгчдийн холбооноос эмхэтгэн гаргасан "Профессорын эрдмийн дээжис" 120 боть номыг худалдан авсан байна.	1	6.0			1	6.0		
4	Төсвийг зохистой удирдаж ажиллаагүй 80.3 сая төгрөгийн авлага, 30.0 сая төгрөгийн өглөгийн үлдэгдэлтэй байна. Үүнээс 80.3 сая төгрөгийн авлага нь олон жилийн насжилттай авлагыг шийдвэрлэх арга хэмжээ аваагүй байна.	1	110.3					1	110.3
5	Тайлант онд нэр бүхий 2 албан хаагчид эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэргүйгээр 3.3 сая төгрөгийн үр дүнгийн урамшуулал олгосон байна.	1	3.3	1	3.3				
	Нийт дүн	**5**	**172.7**	**1**	**3.3**	**1**	**6.0**	**3**	**163.4**

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар 71.5 сая төгрөгийн зөрчил илэрснээс 18.0 сая төгрөгийн 1 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, 53.5 сая төгрөгийн 2 зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

/сая төгрөгөөр/

д/д	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс:					
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Хүний эрхийн үндэсний комисс нь дотоод аудит, хяналт шинжилгээ үнэлгээ хариуцсан бүтцийн нэгжгүй, дотоод аудиторгүй, хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хариуцсан ажилтангүй, төсөв санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт хангалтгүй байна.	1	-					1	-
2	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажиллаагүй дараах зөрчлүүд илэрлээ. Үүнд: 1. Хүний эрхийн комиссын нэр бүхий аймаг дахь референтийн нэг өдрийн ажлыг сурвалжилсан контент бүтээлгэж цахим сайт болон олон нийтийн сүлжээгээр түгээх ажилд 1.3 сая төгрөгийг; 2. Сургалт, уулзалт өдөрлөг зохион байгуулахтай холбоотой цайны зардалд нийт 52.2 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.	1	53.5					1	53.5
3	Шилэн дансны мэдээллийн цахим санд нийт 6,816.9 сая төгрөгийн 131 гүйлгээ мэдээлэхээс 18.0 сая төгрөгийн 3 гүйлгээг мэдээлээгүй, 3,714.1 сая төгрөгийн 95 гүйлгээг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна. Мөн тайлант оны төсөвт орсон нэмэлт өөрчлөлт, Аудитын тайлан, дүгнэлтэд тусгагдсан асуудлаар авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний мэдээллийг тус тус мэдээлээгүй байна.	1	18.0			1	18.0		
	НИЙЦЛИЙН ДҮН	**3**	**71.5**	**-**	**-**	**1**	**18.0**	**2**	**53.5**